

28^η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940

(Ταξχος(ΜΧ) ε.α. Αργύριος Ανδριώτης).

Των προγόνων βλαστοί, μ' ατσαλένια κορμιά
του πολέμου περνώντας τη φρίκη
της καρδιάς μας τη φλόγα τη φέραμε μια
ως εκεί, που μας πρότεινε η νίκη.
Με τη λόγχη χαράξαμε αδρό στα βουνά
τ' όνομα μας – γαλάζιο λουλούδι –,
να το παίρνει ως τα πέρατα ο θρύλος ξανά
στους λαούς να το κάνει τραγούδι.
Προσταγή στη φυλή μας σα νόμος βαριά
το παλαιό ν' αναστήσουμε θάμα
νάσαι αιώνια σε τούτη την γη η λευτεριά
κάποιας μοίρας ορίζει το τάμα.
Μάνα, Ελλάδα, δική σου μια σάλπιγκα ηχεί
λες ακόμα στης Πίνδου μια κώχη
στους λαούς να θυμίζει γεμάτο ψυχή
το τρανό που ξεστόμισες ΟΧΙ.

Γιορτάζουμε σήμερα τα 78 χρόνια από την ημέρα που το έθνος μας έδωσε την απάντηση, που άρμοζε στην ιστορία μας, σε έναν κατακτητή που το μόνο που τον ενδιέφερε ήταν πως θα υποδουλώσει τους λαούς.

Κρίνω σκόπιμο να αναφέρω ότι το κείμενο αυτό περιέχει πάρα πολλά στοιχεία, γνωστά σε όλους, που λέγονται και ακούγονται κάθε φο-

ρά που η μνήμη ανατρέχει στην ηρωική αυτή εποχή. Κι αυτό έγινε όχι για κανένα άλλο λόγο παρά μόνο γιατί τα ιστορικά γεγονότα του 1940 είναι τα ίδια φέτος όπως ήταν και πέρυσι, όπως ίδια ήταν και κάθε χρόνο που έχει περάσει και θα είναι τα ίδια και στο μέλλον. Η ιστορία έχει γράψει, όσο και αν οι παραχαράκτες της θέλουν να την παρουσιάζουν διαφορετικά, όπως συμφέρει σε αυτούς. Και έχει γράψει τα γεγονότα και τη σημασία τους. Αυτή η σημασία τους είναι που αποκτάει χρόνο με το χρόνο όλο και μεγαλύτερη σπουδαιότητα.

Και σαν Στρατιωτικός, αρχίζοντας, θα προσπαθήσω να ψάξω, έτσι πολύ απλά, τι ήταν αυτό που ανέτρεψε τα δεδομένα και μια χούφτα πολεμιστές μπόρεσαν και αντιστάθηκαν στη τότε σύγχρονη και πολυάριθμη μηχανή του πολέμου;

Η ιστορία μας απαντά και μας διδάσκει. Ήταν το λάθος.

Το μεγάλο λάθος των εχθρών της Πατρίδας μας να μας κηρύξουν τον πόλεμο. Λανθασμένη στρατιωτική εκτίμηση και στους τρεις παράγοντες που την επηρεάζουν.

ΚΑΙΡΟΣ: Οκτώβριος 1940. Πρώιμος και βαρύς χειμώνας είχε ενσκήψει στην περιοχή των επιχειρήσεων, ακατάλληλος για διεξαγωγή οποιασδήποτε μορφής αγώνα.

ΕΔΑΦΟΣ: Τελείως δυσπρόσιτο και απρόσφορο για διεξαγωγή επιχειρήσεων, ακόμη και για ειδικά εκπαιδευμένα τμήματα. Επί πλέον, άγνωστο στους εισβολείς.

ΕΧΘΡΟΣ: Πλήρης υποτίμηση του αντιπάλου. Εκτιμώντας λάθος την αντίδραση των Ελληνικών δυνάμεων και την ταχύτητα της επιστράτευσης, οι Ιταλοί πίστευαν ότι θα έκαναν «στρατιωτικό περίπατο» και με την εντύπωση αυτή είχαν εφοδιασθεί με ξηρά τροφή πέντε (5) ημερών. Οι δυνάμεις που είχαν διαθέσει για όλη την επιχείρηση αποδείχθηκαν ανεπαρκείς.

Και άλλοι παράγοντες, όπως :

Ηθικό: Καμία σύγκριση. Αυτοί πολεμούσαν αναγκαστικά, για να κάνουν πράξη τα ποταπά όνειρα του Χίτλερ και ο εχθρός τους (εμείς) πολεμούσε αμυνόμενος για τη διαφύλαξη της ακεραιότητας της δικής του Πατρίδας και των δικών του Ιδανικών.

Ηγεσία: Άξια σε όλους τους βαθμούς της Ιεραρχίας. Δεν θα αναφέρω ονόματα γιατί, σίγουρα, θα αδικήσω πολλούς αφανείς ήρωες.

Άνδρες: Σκληροί μαχητές, έτοιμοι να κατασπαράξουν τον οποιονδήποτε. Ακαταπόνητοι, δεν χρειαζόταν φαγητό, δεν χρειαζόταν ύπνο, δεν

κρύωναν. Αυτοί οι άνδρες, με ελάχιστα μέσα στα χέρια τους, μάχονταν στην έδρα τους, έναν αντίπαλο αλαζόνα και υπερόπτη.

Χαρακτηριστική είναι η αφήγηση ενός Χιώτη μαχητή που ανήκε στη Μεραρχία Αρχιπελάγους, μέσα στην οποία περικλείονται όλα τα παραπάνω:

«.....Μας στείλανε σιδηροδρομικώς στο Αρμενοχώρι της Φλώρινας. Από εκεί η πρώτη πορεία ήταν 20 χιλμ. για το Πισοδέρι. Χιόνια γεμάτος ο δρόμος. Δεν μπορούσες να ξεχωρίσεις που ήταν χαντάκι και που δρόμος. Φθάσαμε μισοπεθαμένοι. Κατασκηνώσαμε σ' ένα βουνό σε υψόμετρο 2.800μ. Δεξιά μας ήταν η λίμνη Οχρίδα. Στρώσαμε κάτω φύλλα αγριοκαστανιάς και το ¼ του αντίσκηνου που αντιστοιχούσε στον καθένα μας. Κατευθείαν με πήρε ο ύπνος. Το πρωί ξυπνώντας δεν ένοιωθα την αριστερή πλευρά μου. Είχα τέσσερα (4) δάχτυλα χιόνι πάνω μου. Δεν με ένοιαζε ο θάνατος, η πείνα, η ταλαιπωρία να βρέχεσαι, να περπατάς και να πέφτεις στη λάσπη. Σ' όλη μου τη ζωή δε θα ξεχάσω τη ψείρα που σηκώναμε. Πληγές είχε το στόμα μου

Και νάταν μόνο αυτοί!!!οι στίχοι του Πυθαγόρα που μελοποίησε ο Γιώργος Κατσαρός, περιγράφουν όλα τα υπόλοιπα.

**Γυναίκες Ηπειρώτισσες
μέσα στα χιόνια πάνε
οβίδες κουβαλάνε
Θεέ μου τι τις πότισες
και δεν αγκομαχάνε.
Γυναίκες απ' τα σύνορα
κόρες, γριές, κυράδες
φωτιά μες στους βοριάδες
εσείς θα είστε σίγουρα
της λευτεριάς μανάδες.
Γυναίκες Ηπειρώτισσες
Γιαννιώτισσες, Σουλιώτισσες
ξαφνιάσματα της φύσης
εχθρέ γιατί δε ρώτησες
ποιους πας να κατακτήσεις.**

Και όλοι μαζί νίκησαν. Νίκησαν το κρύο. Νίκησαν τις κακουχίες. Νίκησαν την πείνα. Νίκησαν τις αρρώστιες. Νίκησαν

Όλοι μαζί είπαν **ΟΧΙ**. Ένα **ΟΧΙ** που έπεσε σαν αστραπή μέσα στη σκοτεινή και θολή ατμόσφαιρα της Ευρώπης. Ένα **ΟΧΙ** που γέμισε ελπίδα

και θαυμασμό τους συμμάχους. Ένα **ΟΧΙ** που ανανέωσε το ιερό συμβόλαιο του Ελληνικού λαού με την ιστορία, ότι αυτή η γη, όσο μικρή κι' αν είναι, ήταν είναι και θα παραμείνει **ελεύθερη**.

Τώρα ξαναζεί το **«Μολών Λαβέ»** του Λεωνίδα, το **«Δε την πόλιν σοι δούναι ουκ εστί...»** του Κων/νου Παλαιολόγου, το **«Ελευθερία ή Θάνατος»** των αγωνιστών του 1821.

Απ' άκρη σε άκρη της Ελληνικής γης ξεχείλισε το ποτάμι του ενθουσιασμού ενάντια στη φασιστική απειλή. Όλοι οι Έλληνες ενωμένοι σαν ένα σώμα, με μια ψυχή, ξεχύθηκαν στα χιονισμένα βουνά της Πίνδου και σαν ημίθεοι έδωσαν τη μάχη, όχι μόνο για να ανακόψουν τον Ιταλό εισβολέα, αλλά για να νικήσουν το σκοταδισμό και τους δυνάστες, γιατί οι Έλληνες, πιο πολύ από όλους, γνώριζαν καλά τι θα πει σκλαβιά και τι δυνάστης.

Η ώρα για το μεγάλο αγώνα είχε σημάνει.

Οι απροσδόκητες επιτυχίες του Ελληνικού Στρατού και ιδιαίτερα η κατάληψη της Κορυτσάς, προξένησαν στη Ρώμη κατάπληξη και οργή. Τοση ήταν η αγανάκτηση και ο θυμός του Μουσολίνι, ώστε αποφάσισε όταν περάσει ο βαρύς χειμώνας, να μεταβεί στην Αλβανία για να παρακολουθήσει αυτοπροσώπως τη νέα επίθεση την οποία είχε ετοιμάσει.

Η Ελλάδα αγωνίσθηκε σταθερά και κράτησε τα σύνορα της επί επτά (7) μήνες.

Ήταν ο θανάσιμος αγώνας μιας μικρής και φτωχής χώρας και ενός λαού που πολεμούσε για την τιμή και την αξιοπρέπεια του καθώς και για τις βασικές αξίες του πολιτισμένου κόσμου και τα δικαιώματα του ανθρώπου που απειλούνταν, σε ένα περιβάλλον που φαινόταν να υπερισχύουν η ωμή και απροκάλυπτη βία, η αυθαιρεσία, η προδοσία, ο καιροσκοπισμός, η υστεροβουλία και το καταπάτημα όλων εκείνων των δικαιωμάτων που για την εξασφάλιση τους η ανθρωπότητα είχε πληρώσει ακρι-βό τίμημα επί πολλές γενεές. Το Ελληνικό παράδειγμα έδινε θάρρος στους λαούς που είχαν χάσει την ελευθερία τους καθώς και σε εκείνους που πολεμούσαν να την κρατήσουν.

Ο αγώνας όμως έγινε άνισος, όταν σε λίγο επιτέθηκε η πανίσχυρη Γερμανική πολεμική μηχανή. Τέλη Μαΐου 1941, η Ελλάδα υπέκυψε στις δυνάμεις του Άξονα. Δεν μπορούσε να γίνει διαφορετικά. Ο ίδιος ο Χίτλερ σε ομιλία του είπε **«Η ιστορική δικαιοσύνη με υποχρεώνει να παραδεχθώ, πως από όλους τους αντιπάλους, ο Έλληνας στρατιώτης**

επολέμησε με ύψιστο ηρωισμό και αυτοθυσία και συνθηκολόγησε μόνο όταν η περαιτέρω αντίσταση ήταν αδύνατη και συνεπώς μάταιη».

Τις ένδοξες ημέρες του πολέμου 1940 – 41, διαδέχθηκε η σκοτεινή νύχτα της κατοχής και της συμφοράς. Ο Ελληνικός λαός γνώρισε τις φρικαλεότητες μιας στυγνής κατοχής και είχε την πιο απάνθρωπη συμπεριφορά και μεταχείριση από τους Γερμανοιταλούς κατακτητές και τους τότε συμμάχους τους.

Η σημασία του ΟΧΙ του 1940, τεράστια και όχι μόνο για την Ελλάδα. Άμεσες, σπουδαιότατες και πρακτικές οι συνέπειες από την αντίσταση της Ελλάδας και τις πρώτες επιτυχίες της. Διέψευσε το μύθο για το αήτητο και την παντοδυναμία του Άξονα και αποκάλυψε την τρωτότητα του, με αποτέλεσμα, εκτός από τη γέννηση της ελπίδας στη ψυχή των λαών, να δημιουργήσει και σοβαρότατες επιπτώσεις στο διπλωματικό πεδίο. Κράτη που θεωρούνταν βέβαιο ότι θα συμμετείχαν στον πόλεμο υπέρ του Άξονα, άρχισαν να εμφανίζουν διστακτικότητα για τη συμμετοχή τους ή και να προβάλλουν άρνηση. Χαρακτηριστικά είναι τα παραδείγματα της Γιουγκοσλαβίας που ενώ είχε προσχωρήσει στον Άξονα υπαναχώρησε, της Ισπανίας και της Τουρκίας που τελικά έμειναν ουδέτερες και τέλος της Γαλλίας του Πεταίν που αρνήθηκε να συνεργασθεί με τον Άξονα κατά της Αγγλίας.

Εκτός όμως από τις συνέπειες που είχε εναντίον του Άξονα στο διπλωματικό πεδίο, το γεγονός ότι παρατάθηκε ο πόλεμος πέραν του αρχικά σχεδιασμένου χρόνου είχε σαν αποτέλεσμα τη δέσμευση ισχυρότατων Ιταλικών και Γερμανικών δυνάμεων, που διαφορετικά θα ήταν δυνατό να είχαν διατεθεί σε άλλα μέτωπα, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα στους Βρετανούς να υποχωρήσουν στην Αίγυπτο, να περάσουν στην αντεπίθεση, να σταθεροποιήσουν τη θέση τους στην Αφρική, να εκκαθαρίσουν την εστία της Αιθιοπίας και να στερεωθούν στη Μεσόγειο, με επιπτώσεις στην όλη εξέλιξη του πολέμου.

Τέλος σπουδαιότατη υπήρξε η συμβολή του πολέμου της Ελλάδας για την ήττα των Γερμανών στο ανατολικό μέτωπο. Η εμπλοκή ειδικά της Γερμανίας στον πόλεμο αυτό και οι ευρύτερες επιχειρήσεις στα Βαλκάνια που υποχρεώθηκε να διενεργήσει, ήταν η κυριότερη αιτία για την αναβολή της ενάρξεως της επιθέσεως εναντίον της Σοβιετικής Ένωσης κατά πέντε με έξι εβδομάδες, καθυστέρηση που απέβη κρίσιμη για την εξέλιξη του πολέμου, καθώς ενέσκηψε ο βαρύς ρωσικός χειμώνας πριν

οι Γερμανοί προφτάσουν να πετύχουν αποφασιστικά αποτελέσματα. Από τότε ο χρόνος εργαζόταν σε βάρος τους, μέχρι την τελική ήττα.

Αυτή είναι η τεράστια σημασία του **ΟΧΙ**.

Αυτός ήταν ο μεγάλος Ελληνικός αγώνας που άρχισε την 28η Οκτωβρίου 1940. Ένας αγώνας με πανανθρώπινο χαρακτήρα που σήμερα γιορτάζουμε.

Αυτή είναι η άμετρη σε μέγεθος. υπηρεσία που προσέφερε το Ελληνικό Έθνος στην ελεύθερη ανθρωπότητα, σε συνέχεια των τόσων άλλων μεγάλων προσφορών κατά τη διαδρομή της ιστορίας του. Υπηρεσία που αναγνωρίστηκε από όλους τους τότε αλλά και «σήμερα» συμμάχους μας.

Οι Αμερικανοί σχολίαζαν: **« Η Ελλάδα έδωσε το παράδειγμα το οποίο όλοι πρέπει να ακολουθήσουν μέχρις όταν οι σφετεριστές της ελευθερίας οπουδήποτε της γης κι αν βρίσκονται, να υποστούν τη δίκαιη καταδίκη τους. Δικαίως η Ελλάδα εκλύθηκε «Χώρα Θαυμάτων». ίσως το μέγιστο από τα θαύματα αυτά είναι ο τρόπος με τον οποίο οι Έλληνες παραμένουν πιστοί στις παραδόσεις τους».**

Οι Άγγλοι έγραφαν και έλεγαν: **« Οι γενιές του μέλλοντος από τώρα και στο εξής θα διδάσκονται ότι και πάλι ολίγοι Έλληνες έσωσαν με τη θυσία τους τον Ευρωπαϊκό πολιτισμό. Στο εξής δεν θα λέγεται ότι οι Έλληνες πολέμησαν σαν ήρωες αλλά οι ήρωες πολέμησαν σαν Έλληνες».**

Μετά από τα παραπάνω δεν μπορώ να αντισταθώ στον πειρασμό και να μη ρωτήσω τους και σήμερα συμμάχους μας. **«Κύριοι Αμερικανοί, κύριοι Άγγλοι, κύριοι Γάλλοι και λοιποί κύριοι. Τα ξεχάσατε όλα αυτά; Ξεχάσατε επιλεκτικά την ιστορία και σήμερα αποφεύγεται να σταθείτε στο πλευρό της Ελλάδας, στο δίκαιο της απέναντι στο σημερινό κατακτητή, εφαρμόζοντας πολιτική, όχι των ίσων αποστάσεων, αλλά πολλές φορές , τις περισσότερες αν όχι όλες , πολιτική υπέρ του αδίκου; Τι σας εμποδίζει να δείτε την αλήθεια;»** Δυστυχώς όμως ποιος να καταλάβει.

**Οι νικημένοι νικητές
και τα λιοντάρια σκλάβοι.
Πώς να το γράψουν τα χαρτιά
πώς να το πουν κουβέντες.
Οι ήρωες μες στη σκλαβιά
και οι ληστές αφέντες.**

Την επέτειο της **28ης Οκτωβρίου 1940** δεν πρέπει να την προσπερνάμε επιπόλαια και χωρίς Εθνική έξαρση. Αντίθετα, σήμερα περισσότερο από κάθε άλλη φορά, πρέπει να την κάνουμε λάβαρο ιερό και αφετηρία των προσπαθειών μας για τη διαφύλαξη των «συνόρων» μας, εδαφικών, ιδανικών και σε όλους τους τομείς, από κάθε επιβουλή από οπουδήποτε κι αν προέρχεται.

Γιορτάζοντας σήμερα τα **74** χρόνια από την εποποιία του **1940**, ας αποτίσουμε ελάχιστο φόρο τιμής και ευγνωμοσύνης στους νεκρούς ήρωες και ας δώσουμε όλοι μαζί, τη δική μας υπόσχεση, ότι τα κατορθώματα τους θα αποτελούν για μας οδηγό φάρο, στη δύσκολη πορεία του Έθνους μας. Η θυσία τους ας γίνει για μας χρέος ενότητας και προσήλωσης στα ιδανικά της ελευθερίας. Βαρύτατες οι υποχρεώσεις μας έναντι αυτής της ανεκτίμητης Εθνικής κληρονομιάς. Όλοι πρέπει να ενστερνιστούμε τα διδάγματα της εποποιίας του **1940** και να αντιληφθούμε ότι μόνο με την Εθνική ενότητα και την μνήμη προσηλωμένη στα ιστορικά γεγονότα, θα διαφυλάξουμε αυτή την ιερή Πατρίδα, την Πατρίδα των Πατρίδωντην **Ελλάδα** μας.

Σαν ένδοξος Ελληνικός λαός, είναι βέβαιο ότι είμαστε προσηλωμένοι στα παραπάνω ιδανικά. Όμως σας ερωτώ: «Είμαστε έτοιμοι και πάντα ξάγρυπνοι να περιμένουμε στις ίδιες αιματοβαμμένες βουνοκορφές της Πίνδου, στα μετερίζια του Έβρου, στην ορεινούς όγκους της Ροδόπης μα και στις δαντελένιες ακρογιαλιές των νησιών μας, για να αντιμετωπίσουμε τον οποιοδήποτε νέο επιβουλέα της εθνικής μας ανεξαρτησίας, με το ίδιο χαμόγελο και την ίδια ζεστασιά στην καρδιά, όπως τότε πριν από 74 χρόνια; Κρατήστε σας παρακαλώ την ερώτηση.

Θα κλείσω το κείμενο μου, ανορθόδοξα. Δεν θα σας καλέσω να αναφωνήσουμε:

Ζήτω το Έθνος, Ζήτω η 28η Οκτωβρίου 1940, Ζήτω ο Στρατός.

Εξάλλου ζήτωσαν όλα αυτά. Αντί αυτών θα σας παραθέσω μερικά **Ελληνικά** τοπωνύμια, έτσι με τυχαία σειρά:

ΤΕΠΕΛΕΝΙ.

ΚΟΡΥΤΣΑ.

ΠΡΕΜΕΤΗ.

ΚΛΕΙΣΟΥΡΑ.

ΑΡΓΥΡΟΚΑΣΤΡΟ.

ΑΓΙΟΙ ΣΑΡΑΝΤΑ.

ΕΡΣΕΚΑ.

**ΚΑΛΠΑΚΙ.
ΠΙΝΔΟΣ.
ΡΟΥΠΕΛ.**

Εάν ακούγοντας τα, νοιώσατε κάποιο σκίρτημα, έστω την ελάχιστη ανατριχίλα, τότε η απάντηση στο ερώτημα μου, είναι θετική.
Και θέλω να πιστεύω, ότι κάτι νοιώσατε.

Πηγή : <http://roykoymoukoy.blogspot.gr/>